

13. februar 2019

Danske Patienter

Patient- & Pårørendestøtte

Strandboulevarden 49
2100 København Ø

Tlf +45 35 25 76 79

www.cancer.dk

UNDER PROTEKTION AF
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (jf. tillidspakken)

Hermed fremsendes høringssvar fra Kræftens Bekæmpelse.

Initiativerne implementerer elementer fra sundhedsministerens såkaldte tillidspakke, som har til formål at styrke sundhedspersoners retssikkerhed og tilliden mellem sundhedspersoner og Styrelsen for Patientsikkerhed.

Initiativerne drejer sig derimod ikke om patienters retsstilling eller tillid til sundhedssystemet.

1. Oprettelse af Rådgivende Udvalg for Tilsyn

Regeringen vil oprette Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, som skal vejlede Styrelsen for Patientsikkerhed om styrelsens fremtidige afgørelser af sammenlignelige tilsynssager og assistere styrelsen i at drage læring af sagerne.

Kræftens Bekæmpelse støtter denne del af det fremsatte lovforslag. Det vurderes, at tiltaget kan bidrage til forbedret patientsikkerhed.

I forhold til læring på sundhedsområdet er det vigtigt at inddrage viden og erfaringer fra så mange vikler som muligt. Derfor ser Kræftens Bekæmpelse meget positivt på, at der etableres et rådgivende udvalg med en bred sammensætning med blandt andet repræsentanter fra patientorganisationer.

2. Oprettelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed

Med lovforslaget vil regeringen lovfæste det allerede eksisterende Fagligt Forum for Patientsikkerhed, som skal bistå Styrelsen for Patientsikkerhed med faglig sparring om læringsaktiviteter.

Kræftens Bekæmpelse støtter denne del af det fremsatte lovforslag.

Kræftens Bekæmpelse vurderer, at der er tale om et meget relevant forum, som har til formål at bistå Styrelsen for Patientsikkerhed med faglig sparring.

Ved at lovfæste ordningen sikres der også fremadrettet en relevant sparring med henblik på opretholdelse eller forbedring af patientsikkerheden. Det bemærkes også her, at Kræftens Bekæmpelse ser positivt på, at forummet skal bestå af en brede sammensætning af interessenter på sundhedsområdet, herunder repræsentanter fra patientorganisationer.

3. Øget beskyttelse af sundhedspersoner ved rapportering af utilsigtede hændelser

Med lovforslaget ønsker regeringen at øge beskyttelsen af de personer, der indgår i en rapportering, ved at fastsætte, at disse personer ikke – som følge af rapporteringen – kan underkastes disciplinære undersøgelser og foranstaltninger af arbejdsgiveren, tilsynsmæssige reaktioner af Styrelsen for Patientsikkerhed eller strafferetlige sanktioner af domstolene.

Kræftens Bekæmpelse kan ikke støtte denne del af lovforslaget. Det vurderes, at det fremsatte forslag kan medføre en forringet patientsikkerhed.

Hensynet til patientsikkerheden bør veje meget tungere end hensynet til beskyttelse af de sundhedspersoner, som i deres professionelle virke er involveret i utilsigtede hændelser, som medfører skade eller risiko herfor.

Ordningen vedrørende rapportering af utilsigtede hændelser har til formål at gøre Styrelsen for Patientsikkerhed samt det pågældende behandlingssted opmærksom på begivenheder, der medfører skade eller risiko for skade med henblik på at tage ved lære herved, så lignende episoder kan undgås eller som minimum begrænses fremadrettet.

Utilsigtede hændelser kan skyldes u hensigtsmæssig adfærd fra en sundhedsperson, og det er derfor vigtigt, at Styrelsen for Patientsikkerhed har mulighed for at tage hånd om problemet og om nødvendigt gå videre med sagen i relation til den pågældende sundhedsperson, eksempelvis ved en disciplinær undersøgelse eller et tilsynsmæssigt tiltag.

Sundheds- og Ældreministeriet skriver i lovforslaget, at lovændringen ikke indebærer en generel beskyttelse af sundhedspersonen i forhold til disciplinære undersøgelser, tilsynsmæssige reaktioner eller strafferetlige sanktioner, idet en patient kan indgive en såkaldt bekymringshenvendelse.

Man kan imidlertid ikke forvente af en patient, at vedkommende skal kunne kende forskel på ordningerne om henholdsvis *utilsigtede hændelser* og *bekymringshenvendelser*, som begge hører under Styrelsen for Patientsikkerhed, og herefter vurdere, om der er grundlag for at indbringe sin sag enten det ene eller andet sted eller begge steder.

En sådan forudsætning vil være i direkte strid med hensigten bag det oprindelige formål med Styrelsen for Patientsikkerhed, tidligere Patientombuddet. Styrelsen skulle nemlig være fungere som én samlet indgang for patienter, som ønsker at klage over den faglige behandling i det danske sygehusvæsen.

4. Krav om instrukser

Med lovforslaget vil regeringen fastsætte krav om, at regionsråd, kommunalbestyrelser og private virksomheder skal sikre, at der på de enkelte behandlingssteder udarbejdes instrukser, som understøtter patientsikkerheden og procedurer for personalets kompetence- og ansvarsforhold. Dette indebærer, at der på de enkelte behandlingssteder skal findes faglige instrukser for kliniske procedurer i forhold til de sundhedsfaglige opgaver, der håndteres på det enkelte behandlingssted.

Kræftens Bekæmpelse ser positivt på forslaget om at indføre instrukser.

Det fremgår af høringsmaterialet, at Styrelsen for Patientsikkerhed i februar 2018 nedsatte en arbejdsgruppe om instrukser og ansvarsforhold. Lovforslaget om krav om udarbejdelse af instrukser tager udgangspunkt i denne arbejdsgruppes anbefalinger.

Kræftens Bekæmpelse vurderer, at arbejdsgruppens anbefalinger vil kunne udgøre et godt og vigtigt arbejdsredskab med henblik på at sikre og understøtte patientsikkerheden. Kræftens Bekæmpelse er overordnet enig i arbejdsgruppens anbefalinger, herunder at de enkelte behandlingssteders instrukser skal udarbejdes konkret og individuelt, så enhver instruks forholder sig til de aktuelle forhold.

Dog bemærkes det, at der ved det fremsatte lovforslag ikke ses at være taget stilling til retsvirkningen af manglende efterlevelse af instrukskravet. Det fremgår af Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser, at fravær af sundhedsfaglige instrukser eller personalets manglende kendskab og efterlevelse af instrukser kan udgøre en risiko. Dette er Kræftens Bekæmpelse enig i, og derfor bør det klart fremgå, om der er føres tilsyn med kravet, hvilke sanktioner, der er forbundet med manglende efterlevelse af kravet, og hvilke tiltag Styrelsen for Patientsikkerhed kan tage i sådanne tilfælde.

5. Sprogkrav til sundhedspersoner

Med lovforslaget ønskes der indført et udtrykkeligt krav i sundhedsloven om, at de ansvarlige arbejdsgivere skal sikre, at de ansatte sundhedspersoner er i besiddelse af de sproglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne udøve den stilling, som vedkommende ansættes i.

Som retsstillingen er nu i forhold til autorisation af sundhedspersoner, der er statsborgere i og/eller uddannet i lande uden for EU/EØS, forudsættes det, at der består en sprogtest med specifikke karakterkrav. For sundhedspersoner, der er statsborgere i og/eller uddannet i lande inden for EU/EØS, kræves ifølge aktuelle retsstilling sproglig færdighed til at udøve arbejdet. Sundhedspersonens sproglige kompetencer skal sikres på linje med andre kompetencer i forbindelse med ansættelse, og den ansvarlige arbejdsgiver har i alle tilfælde et ansvar for at sikre, at medarbejdere har de faglige og sproglige kompetencer, der er nødvendige for at sikre kvaliteten af behandlingen og patientsikkerheden.

Formålet med lovændringen synes ikke at være en ændring af retstilstanden, men alene at sprogforudsætningerne tillige skrives ind i sundhedsloven.

På den baggrund har Kræftens Bekæmpelse ingen indvendinger mod denne del af lovforslaget.

6. Styrelsen for Patientklagers vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet

Denne del af lovforslaget drejer sig om muligheden for en second opinion af de lægelige oplysninger i forbindelse med indfødsretssager.

Kræftens Bekæmpelse har ikke bemærkninger hertil.

7. Styrelsen for Patientklagers myndighedsopgaver

Med lovforslaget gennemføres nogle mindre lovtekniske rettelser i klage- og erstatningsloven som følge af oprettelsen af Styrelsen for Patientklager.

Kræftens Bekæmpelse har ikke bemærkninger hertil.

8. Forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Med lovforslaget ønskes en forenkling af proceduren for anmeldelse af virksomhedsansvarlige læger og tandlæger. Det foreslås, at anmeldelsespligten flyttes fra ejeren af et behandlingssted til selve behandlingsstedet, og at mængden af indberetningspligtige oplysninger reduceres.

Kræftens Bekæmpelse har ikke bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Bo Andreassen Rix
Konstitueret afdelingschef